

Návrh střednědobého výhledu rozpočtu města Humpolec na roky 2022–2024

Zveřejněno dne: 30/11 2021, 12.30 hod.

Rozpočtové hospodaření

Vytvořením dokumentu střednědobého výhledu rozpočtu města je naplněno povinné ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsahem tohoto dokumentu jsou zákonné náležitosti uvedené v § 3 zmíněného zákona. Je promítnuta analýza hospodaření v minulosti a rozpočtový výhled je sestaven v daleko větší podrobnosti, než ukládá zákon. Takto vytvořený střednědobý rozpočtový výhled pak usnadňuje rychlejší sestavení rozpočtu, koncepční a plánované financování potřeb, přehled o možnostech hospodaření obce v budoucnosti a dlouhodobý pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Zároveň při případném čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu ještě významnější.

Pro správnou funkci střednědobého výhledu rozpočtu je nezbytné, aby byl plněn a ročně aktualizován. Je důležitá pružná reakce na aktuální ekonomickou situaci a pravidelně rekapitulovat hospodaření.

Rozpočet i rozpočtový výhled se skládá z příjmů a výdajů.

Příjmy územně samosprávného celku jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtu. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především na pokrytí investičních záměrů územně samosprávného celku. Odhad uvedených kapitálových příjmů v r. 2024 se týká pozemků určených k výstavbě rodinných domů.

Ve výhledu nejsou zohledněny příjmy z titulu kapitálových transferů, ty budou zařazovány do rozpočtu běžného roku na základě rozpočtových opatření a posílí tak navíc zdroje rozpočtu.

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí město vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní záležitosti.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji se nazývá **provozní přebytek**. Jsou to prostředky, které zůstávají obci zpravidla na financování investičních záměrů obce a na splátky úvěrů. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (od 1. ledna do 31. prosince daného roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Z těchto dvou ukazatelů je mnohem důležitější provozní přebytek než saldo rozpočtu. Záporný provozní přebytek avizuje možné ohrožení hospodaření a značí, že město nemá dostatek příjmů na úhradu svých běžných výdajů. Tento provozní schodek musí pak pokrýt buď prodejem majetku nebo úvěrem. V r. 2022 se vzhledem k růstu cen energií a materiálů skokově navyšují potřeby na

běžné výdaje. Výdaje na opravy a udržování r. 2022, které se pocitově chovají jako investice, se plánují ve výši 37,4 mil. Kč, což činí navýšení o 57 % oproti schválenému rozpočtu 2021 a oproti upravenému rozpočtu k 24. 11. 2021 o 30 %. Při stávajících hospodářských výkyvech díky covidové pandemii i rostoucí inflaci je důležité, aby obec dobře zvládala růst běžných výdajů a dbala na to, aby byly pokryty běžnými příjmy. Běžné příjmy by se měly vyvíjely lépe než běžné výdaje.

Ukazatel dluhové služby vyjadřuje procentuální poměr dluhové služby a dluhové základny. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %. Dluhová služba je definována jako součet splátek jistin a finančních prostředků použitých na úhradu úroků z přijatých úvěrů. Dluhová základna je hodnota celkových příjmů po konsolidaci.

Tabulka – STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU MĚSTA HUMPOLEC NA OBDOBÍ ROKŮ 2022-2024 - návrh – viz příloha. Plán investic a oprav (většího rozsahu je k dispozici) na www.mesto-humpolec.cz popř. na odkazu: [Projekty \(zdravamesta.cz\)](http://Projekty(zdravamesta.cz)). Oblasti rozvoje města jsou dále analyzovány v rámci Strategického plánu rozvoje města Humpolec do r. 2030: a z něj vyplývajícího Akčního plánu: odkaz: [Strategický plán rozvoje města Humpolec: Strategický plán rozvoje: Humpolec \(mesto-humpolec.cz\)](http://Strategický plán rozvoje města Humpolec: Strategický plán rozvoje: Humpolec (mesto-humpolec.cz))

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ

je součástí predikce daňových příjmů od společnosti CITYFINANCE, Ing. Lud'ka Tesaře, viz příloha č. 2.

Počet obyvatel města, na kterém závisí výše daňových příjmů, od r. 2017 mírně **vzrostl**. Počet obyvatel k 1. 1. 2021 je celkem 10 975. V r. 2020 na každého obyvatele připadá 15,77 tis. Kč daňových příjmů za rok převáděné do rozpočtu města Finanční správou (údaje ze Závěrečného účtu 2020). Čím více poroste počet obyvatel, tím lze očekávat lepší sdílené příjmy.

- Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Český statistický úřadem k 1. lednu běžného roku.*

Počet zaměstnanců, kteří mají v katastru města místo výkonu práce od hospodářské recese v roce 2009 **výrazně vzrostl**, a to o 2151 zaměstnanců. Na území (katastru města) je evidováno pro potřeby výpočtu daňových příjmů pro rok 2021 celkem 7 578 zaměstnanců. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje část podílu města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

- Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.*
- 1,5% celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to*

k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

Počet žáků v zařízeních města, coby zřizovatele, je údaj, na kterém po novele RUD (zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní) od **1. 1. 2013** závisí část daňových příjmů. Další novelou RUD v r. 2018 se posílilo kritérium počtu dětí a žáků ze 7 % na 9 %. Počet žáků **rostl** a celkem v roce 2021 je ve školských zařízeních města Humpolec evidováno celkem 1636 žáků (od roku 2013 nárůst o 158 žáků). Podle RUD připadá v rámci sdílených daňových příjmů podle počtu žáků v roce 2020 celkem **13 604 Kč** na žáka, tj. **celkem 22,26 mil. Kč**, zatím , ovšem za současného zrušení dotací a příspěvků na žáka od státu i od obcí, ke kterému došlo již v roce 2013.

- *Počet žáků je určen podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.*

V roce 2022 se plánuje zahájit výstavba nového pracoviště Mateřské školy Humpolec v lokalitě Podhrad s kapacitou čtyř tříd. Navýšení daňových příjmů za žáka se projeví v příjmech roku 2024.

Vývoj počtu obyvatel a zaměstnanců viz str. 4 Přílohy - Cityfinance

Vývoj počtu žáků str. 5 a příjmy na žáka dle RUD viz str. 8 Přílohy - Cityfinance

Hospodaření územně samosprávných celků bylo ve sledovaném období ovlivněno řadou legislativních změn – viz str. 18 Přílohy – Cityfinance. Poslední novela RUD v r. 2021 navýšila podíl obcí na sdílených daních z 23,58 % na 25,84 % + změna daně z příjmů FO.

Rekapitulace

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví obce je ukazatel **provozního salda** hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy se považují všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a kapitálových (investičních) dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu obce. Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které obci ročně zbývají na rozvoj a investice do majetku a současně je zajištěna schopnost splácet své závazky.

Vývoj celkové bilance vykazuje, že za posledních pět let hospodařilo město Humpolec celkem s příjmy 1 620 231 tis. Kč a výdaji 1 597 431 tis. Kč (**přebytek 22 800 tis. Kč**). V období let 2003-2020 bylo získáno celkem **189,5 mil. Kč investičních dotací**, což je 19,0 tis. Kč na každého obyvatele. Z dlouhodobého hlediska město Humpolec hospodařilo více s přebytky než s deficitem. Za období od roku 2003 do roku 2021 **bylo investováno za 1 375,5 mil. Kč**, celkem 125,3 tis. Kč na každého obyvatele obce.

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

Město Humpolec k 31. 12. 2020 má nesplacený dlouhodobý úvěr ve výši jeho zůstatku 17 085 tis. Kč. Splátky jistiny činí ročně 3 000 tis. Kč při úrokové sazbě: 1M PRIBOR včetně obch. pevné marže 0,07 % p.a. Tento úvěr bude splacen v roce 2026 a byl přijat v celkové výši 26 205 tis. Kč na výstavbu inženýrských sítí v lokalitě Blanická pro nové rodinné domy.

Dále město Humpolec k 31. 12. 2020 přijalo investiční zápůjčku od Státního fondu životního prostředí ČR na akci Rekonstrukce technologie zimního stadionu Humpolec v celkové výši 22 809,4 tis. Kč - čtvrtletní splácení od 03/2021 do 12/2030 ve výši 570,24 tis. Kč po dobu 10 let (tj. 2 280,9 tis. Kč ročně), při fixní úrokové sazbě 0,45 % p.a.

Dne 25. 11. 2020 byla uzavřena Smlouva o úvěru s Československou obchodní bankou, a.s. na kapitálové výdaje a opravy s obdobím čerpání od 4. 1. 2021 do 31. 12. 2024 do výše úvěrového limitu 100 mil. Kč se splatností od 27. 1. 2025 do 27. 12. 2034. Úroková sazba: v období čerpání součet 1- měsíční PRIBOR a marže (přirážky) v pevné výši 0,08 % p. a. s možností převedení na sazbu fixní a v období splácení fixní úroková sazba ve výši 0,78 % p.a. U úvěru není vyžadováno zajištění a může být bezsankčně předčasně splacen či nedočerpan. K datu 31. 10. 2021 je uvedený úvěr přijatý ve výši 20 465 260,- Kč, do konce roku 2021 se již úvěrový rámec čerpat nebude na základě usnesení Zastupitelstva města Humpolec z 24. 11. 2021. Odhad předpokladu čerpání tohoto úvěrového rámce viz tabulka s návrhem střednědobého výhledu (bude aktualizováno).

DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY

Celkové dlouhodobé pohledávky města Humpolec byly sledovány pouze v oblasti půjčených finančních prostředků Společenstvím vlastníků jednotek (bytových domů) poskytnutých z Fondu rozvoje bydlení. V roce 2014 usnesením Zastupitelstva města Humpolec bylo schváleno, že se již další půjčky z Fondu rozvoje bydlení nebudou poskytovat. Jelikož v prosinci 2020 došlo ke splacení všech půjček, návazným usnesením zastupitelstva města z 12/2020 byl fond k 31. 12. 2020 zrušen. Na dlouhodobých pohledávkách se pouze evidují zálohy - jistiny CCS karet ve výši 25 tis. Kč a jistota - nájemné čp. 441 ve výši 32,7 tis. Kč.

ZÁVĚR Z ANALÝZY FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ OBCE

Finanční situace obce vykazuje od roku 2016:

- nadprůměrné provozní saldo (tzn. průměr za toto období představuje 30 % běžných příjmů)

- vývoj běžných příjmů byl lepší než vývoj běžných výdajů
- za 5 let souhrnně přebytek rozpočtu

Riziko:

- pokles počtu obyvatelstva

Výhoda:

- zvýšení počtu zaměstnanců pracujících v katastru, navýšení počtu dětí v MŠ

Doporučení:

- vyčerpat úvěrový rámec od ČSOB, a.s. do prosince 2024, poskytnutý za velmi výhodných úrokových podmínek po dobu splácení úvěru a dále s ohledem na vývoj PRIBORu po dobu čerpání úvěru. Po dobu splácení úvěru od 01/2025 do 12/2034 využít fixní úrokové sazby ve výši 0,78 % p. a.
- sledovat vývoj úrokových sazeb
- zhodnocovat volné finanční prostředky dle aktuální situace cash-flow
- při přijímání dotací dbát na cíle a budoucí provozní saldo
- rozpočet obce a jeho zřízených příspěvkových organizací by měly být zpracovány s povinnými limity
- běžné příjmy rozpočtu by se vždy měly vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně)
- dbát kladného výsledku hospodaření
- důsledně plánovat a rychle reagovat na změny běžných příjmů na straně běžných výdajů